

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	20.07.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2007
Avaldamismärge:	RT I 2007, 12, 64

Välja kuulutanud
Vabariigi President
07.02.2007 otsus nr 95

Elektriohutusseadus¹

Vastu võetud 24.01.2007

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus sätestab inimesele, varale ja keskkonnale elektrist tulenevate ohtude ja elektromagnetiliste häirete vältimise ja vähendamise eesmärgil nõuded:

- 1) elektriseadmele ja -paigaldisele, nende turule laskmisele, kasutusele võtmisele ja kasutamisele ning nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise korrale;
- 2) elektripaigaldise omanikule, teavitatud asutusele, elektritöö ettevõtjale, tehnilise kontrolli teostajale, personali sertifitseerimise asutusele, elektripaigaldise käidu korraldajale ja elektritöö juhile;
- 3) ettevõtja registreerimisele ja riikliku järelevalve teostamisele.

§ 2. Teiste seaduste kohaldamine

(1) Kui elektriseadmest või -paigaldisest tulenevate elektriliste ohtude või elektromagnetiliste häirete vältimise mõned nõuded on reguleeritud teises õigusaktis, siis käesolevat seadust ja selle alusel kehtestatud õigusakte nende puhul ei kohaldata.

(2) Elektripaigaldise ehituslikule osale kohaldatakse ehitustegevust reguleerivas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ehitamisele sätestatud nõudeid käesolevast seadusest ja selle alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevate erisustega.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(4) Elektriseadme tootja ja levitaja kohustustele ning turujärelevalvele kohaldatakse toote ja teenuse ohutuse seadust käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

§ 3. Mõisted

(1) Käesoleva seaduse tähenduses:

- 1) elektripaigaldis on elektriseadmete ja -juhtide statsionaarselt paigaldatud talitluslik kogum;
- 2) elektripaigaldise käidukava on dokument või dokumentide kogum, mis määrab elektripaigaldise talitluses hoidmiseks, lülitamiseks, juhtimiseks, kontrollimiseks ja hooldamiseks vajaliku korra, protseduurid ja toimingud;
- 3) elektripaigaldise käit (edaspidi *käit*) on tegevus elektripaigaldise talitluses hoidmiseks, mis hõlmab eelkõige lülitamist, juhtimist, kontrollimist, hooldamist ja nii elektritöid kui ka muid töid;
- 4) elektripaigaldise toitepunkt on jaotuskeskus, millest väljub selle elektripaigaldise toiteliin;
- 5) elektriseade on elektrienergia tootmiseks, muundamiseks, edastamiseks, jaotamiseks või kasutamiseks mõeldud ja elektrilisi või elektroonilisi komponente sisaldav seade;
- 6) elektromagnetiline häire on mis tahes elektromagnetiline nähtus, mis võib halvendada elektriseadme või -paigaldise toimimist. Elektromagnetiliseks häireks võib olla elektromagnetiline müra, soovimatu signaal või levikeskkonna muutumine;
- 7) elektromagnetiline keskkond on kõik teatavas kohas täheldatavad elektromagnetilised nähud;

8) elektromagnetiline ühilduvus on elektriseadme või -paigaldise võime toimida rahuldavalt elektromagnetilises keskkonnas, tekitamata vastuvõetamatuid elektromagnetilisi häireid teistele selles keskkonnas asuvatele seadmetele;

9) häirekindlus on elektriseadme või -paigaldise võime toimida ettenähtud viisil talitluse kvaliteedi halvenemiseta elektromagnetilise häire korral;

10) kaitseväikepingeallikas on eraldustrafo või muu turvalise lahendusega elektriahelat elektrienergiaga toitev seade, millest saadav pinge on sedavõrd madal (enamasti vahelduvpinge kuni 50 volti ja alalispinge kuni 120 volti), et tema toimel inimese keha läbiv vool ei kutsu esile elektrilööki;

11) peakaitse on kaitse, mille nimivoolu või sättevoolu väärtus määratakse liitumispunkti läbilaskevõimega võrguühenduse fikseerimise kokkuleppes;

12) raviruum on ruum, kus toimub patsiendi uuring, ravi, järelevalve või hooldus;

13) tootja volitatud esindaja on isik, keda tootja on kirjalikult volitanud täitma tootega ja selle nõuetele vastavuse tõendamiseiga seonduvaid ülesandeid ja kes asub Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis.

(2) Käesolevas seaduses kasutatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse §-s 2 nimetatud mõisteid seal kasutatud tähenduses.

§ 4. Elektripaigaldiste liigitus

(1) Elektripaigaldised jaotatakse elektrist tuleneva ohu järgi esimese, teise ja kolmanda liigi elektripaigaldisteks.

(2) Esimesse liiki kuulub kogu elektripaigaldis alates võrguga liitumise punktist või toitepunktist, kui elektripaigaldis asub:

1) plahvatusohu tsoonis või seda sisaldavas ehitises;

2) suurõnnetusohuga ettevõtte ohtlikul objektil;

3) haiglas või muus ravihoones, kus raviruumides võidakse kasutada võrgutoitelisi elektrilisi meditsiiniseadmeid, mille osad on kasutamisel patsiendiga füüsilises kontaktis;

4) raviruumis, mis ei asu ravihoones ja kus võidakse kasutada võrgutoitelisi elektrilisi meditsiiniseadmeid, mille osad on kasutamisel patsiendiga füüsilises kontaktis.

(3) Teise liiki kuuluv elektripaigaldis on:

1) kahe või enama korteriga hoone korterivaldajate ühiskasutuses olev elektripaigaldis;

2) ravihoones asuv elektripaigaldis, mis ei ole esimese liigi elektripaigaldis;

3) kuni 1000-voldise nimipingega vahelduvvoolu või kuni 1500-voldise nimipingega alalisvoolu elektripaigaldis (edaspidi *madalpingepaigaldis*), mille peakaitsme nimivool ületab 35 amprit ja mis ei ole esimese liigi elektripaigaldis;

4) üle 1000-voldise nimipingega vahelduvvoolu või üle 1500-voldise nimipingega alalisvoolu elektripaigaldis (edaspidi *kõrgepingepaigaldis*), mis ei ole esimese liigi elektripaigaldis;

5) elektripaigaldis, mis asub hotellis, motellis, võõrastemajas, puhkekodus, külalistemajas või muus majutushoones.

(4) Kolmandasse liiki kuulub elektripaigaldis, mille peakaitsme nimivool on 35 amprit või vähem ja mis ei ole esimese ega teise liigi elektripaigaldis.

2. peatükk ELEKTRISEADE JA -PAIGALDIS

§ 5. Elektriseadmele ja -paigaldisele esitatavad nõuded

(1) Elektriseade tuleb kavandada, projekteerida, toota ja ümber ehitada ning seda katsetada, remontida ja hooldada nii, et see nõuetele vastava paigaldamise ning ettenähtud otstarbel ja viisil kasutamise korral ei ohusta inimest, kodulooma, vara ega keskkonda ega põhjusta lubamatuid elektromagnetilisi häireid ning on häirekindel.

(2) Elektripaigaldis tuleb projekteerida ja ehitada ning seda katsetada, remontida, hooldada ja kontrollida nii, et see ettenähtud otstarbel ja viisil kasutamise korral ei ohusta inimest, vara ega keskkonda ega põhjusta lubamatuid elektromagnetilisi häireid ning on häirekindel.

(3) Elektriseadmele ja -paigaldisele, nende elektromagnetilisele ühilduvusele ning märgistuse või teabega varustamisele esitatavad nõuded [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 6. Elektriseadme ja -paigaldise turule laskmine

(1) Elektriseadme või -paigaldise võib turule lasta, kui:

1) see vastab käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;

2) ettenähtud juhtudel on selle nõuetele vastavus käesoleva seaduse alusel kehtestatud korras tõendatud;

3) see on varustatud nõutava märgistuse ning teabega;

4) see on varustatud vastavusmärgiga (CE-märgis), kui viimane on nõutav.

(2) Kui käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides esitatakse nõue, mis ei tulene Euroopa Liidu õigusaktist, võib sellisele nõudele mittevastava elektriseadme Eesti turule lasta ja kasutusele võtta, kui see

on õiguspäraselt valmistatud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või kui see on õiguspäraselt valmistatud või turule lastud Euroopa Liidu liikmesriigis või Türgis, tingimusel, et selle elektriseadme puhul on tagatud käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatuga samaväärne ohutustase.

(3) Tehnilise Järelevalve Inspektsioon võib keelata elektriseadme Eesti turule laskmise või nõuda selle turult kõrvaldamist, kui seade ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud ohutustasemele. Kõnealuse elektriseadme tootjat või levitajat, kes lasi seadme või soovib selle lasta Eesti turule, tuleb keelamisest eelnevalt kirjalikult teavitada.

§ 7. Elektriseadme vastavushindamine

(1) Elektriseadme vastavushindamise tagab elektriseadme tootja, tootja volitatud esindaja või turule laskja.

(2) Elektriseadme vastavushindamise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) . Nimetatud kord lähtub toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse sätetest, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 8. Nõuetele mittevastava elektriseadme esitlemine

Elektriseadet, mis ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele või mille suhtes ei ole järgitud vastavushindamise korda, võib esitleda messidel, näitustel, demonstratsioonidel ja teistel avalikel esitlustel tingimusel, et see on varustatud selgelt nähtava teabega, mille kohaselt elektriseade ei vasta kehtestatud nõuetele ning seda ei tohi turule lasta ega kasutusele võtta enne, kui see on nõuetele vastavaks muudetud. Esitluse ajal peab esitleja tagama ohutuse ja vältima lubamatute elektromagnetiliste häirete tekitamist.

3. peatükk TEAVITATUD ASUTUS

§ 9. Teavitatud asutus

(1) Teavitatud asutus käesoleva seaduse tähenduses on vastavushindamisasutus, kellele on antud õigus teha elektriseadme elektromagnetilise ühilduvuse või elektriseadme elektriohutuse nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks vajalikke vastavushindamise protseduure.

(2) Teavitatud asutusele tegutsemisõiguse andmisele, selle õiguse kehtetuks tunnistamisele või peatamisele, samuti teavitatud asutusena tegutsemisele ja tema üle järelevalve teostamisele kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse sätteid käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

§ 10. Teavitatud asutusele esitatavad nõuded

Teavitatud asutus peab vastama toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduses tunnustatud asutusele esitatavatele nõuetele ja tal peab olema käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud tingimustele vastav vastutuskindlustus.

4. peatükk ELEKTRIPAIGALDISE KASUTUSELE VÕTMINE JA KASUTAMINE

§ 11. Elektripaigaldise kasutusele võtmise ja kasutamise nõuded

(1) Elektripaigaldise võib kasutusele võtta ja seda kasutada, kui see vastab käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele ja kui:

1) õigusaktis ettenähtud juhtudel on tehtud elektripaigaldise tehniline kontroll (edaspidi *tehniline kontroll*) ja elektripaigaldise kohta on väljastatud nõuetekohasuse tunnistus;

2) käesolevas seaduses ettenähtud juhtudel on määratud elektripaigaldise käidu korraldaja (edaspidi *käidukorraldaja*);

3) võrguettevõtjale, kellega on sõlmitud uue võrguühenduse loomiseks või tarbimistingimuste muutmiseks elektrivõrguga liitumise leping, on esitatud teatis. Kuni 63-amprise peakaitsemega elektripaigaldise tarbimistingimuste muutmise puhul peab teatise esitama vaid siis, kui peakaitset suurendatakse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud teatisega kinnitatakse elektripaigaldise valmisolekut pingestamiseks ja nõuetele vastavust ning selles peavad olema:

1) andmed elektripaigaldist sisaldava ehitise kohta;

2) andmed elektripaigaldise tehniliste näitajate ja elektripaigaldise omaniku kohta;

- 3) elektripaigaldise tehnilise kontrolli teinud ettevõtja nimi;
- 4) teatise allkirjastanud isiku kontaktandmed.

(3) Võrguettevõtja pingestab elektripaigaldise selle kasutuselevõtuks teatise alusel pärast Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni juures asuvast andmekogust elektripaigaldise tehnilise kontrolli teostatuse ja nõuetele vastavaks tunnistamise kindlaks tegemist.

(4) Elektripaigaldis on kasutusele võetud hetkest, kui see pingestatakse ettenähtud otstarbel kasutamiseks. Elektripaigaldise võib kasutusele võtta osade kaupa, kusjuures enne iga osa kasutusele võtmist tuleb teostada tehniline kontroll.

(5) Elektripaigaldise kasutuselevõtmine ei ole pingestamine, mis on vajalik elektripaigaldise kontrollimise toiminguteks.

§ 12. Elektripaigaldise kaitsevöönd

(1) Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kehtivad kasutuspiirangud.

(2) Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi.

(3) Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- 1) elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, sealhulgas ehitada tanklat, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puud;
- 2) veekaabelliinide kaitsevööndis veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankrude, kettide, logide, traalide ja võrkudega, paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning varuda jääd;
- 3) õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 meetri;
- 4) kõrgepingepaigaldise õhuliinide kaitsevööndis ehitada traattarasid ning rajada loomade joogikohti;
- 5) maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 meetrit, küntaval maal sügavamal kui 0,45 meetrit ning ladustada ja teisaldada raskusi.

(4) Elektripaigaldise kaitsevööndis oleva maa-ala, õhuruumi või veekogu valdaja peab lubama elektripaigaldise omanikul elektripaigaldise käitu korraldada, teha vajalikke elektripaigaldise ja selle kaitsevööndi hooldustöid ning paigaldada elektripaigaldise tühiseid.

(5) Elektripaigaldise omanikul on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tegevusteks loa andmisel nõuda loa taotlejalt asjakohaste ohutusabinõude rakendamist ja elektripaigaldise omanikule tekkivate põhjendatud kulude hüvitamist.

(6) Elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsev isik peab vältima elektripaigaldise kahjustamist või kahjustumise ohu tekkimist. Elektripaigaldise kahjustamise või kahjustumise ohu korral tuleb rakendada abinõusid edasise kahju tekkimise vastu ja viivitamata teavitada tekkinud olukorrast elektripaigaldise omanikku.

(7) Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatuse ja kaitsevööndis tegutsemise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 13. Elektripaigaldise omaniku kohustused

Elektripaigaldise omanik peab tagama, et elektripaigaldist kasutatakse õigusaktides kehtestatud nõuete kohaselt, sealhulgas:

- 1) tagama elektripaigaldise käidu vajaliku korralduse;
- 2) määrama esimese liigi elektripaigaldisele käidukorraldaja;
- 3) määrama käidukorraldaja madalpingepaigaldisele, mille peakaitsme nimivool on üle 100 ampri, ja kõrgepingepaigaldisele peakaitsme nimivoolust olenemata;
- 4) tagama käidukorraldajale tema kohustuste täitmise võimaluse;
- 5) korraldama ettenähtud juhtudel elektripaigaldise tehnilist kontrolli;
- 6) olema käidukorraldajaga lepingulises suhtes käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud kohustuste täitmiseks, välja arvatud, kui käidukorraldajaks on elektripaigaldise füüsilisest isikust omanik ise;
- 7) omama dokumentatsiooni elektripaigaldise ja selle tehnilise kontrolli teostamise kohta;
- 8) andma Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni ametiisikule ja teistele volitatud ametiisikutele igakülgset abi õnnetuse põhjuste väljaselgitamisel, säilitades põhjuste väljaselgitamiseni õnnetuse tagajärjel tekkinud olukorra, kui see ei põhjusta edasisi kahjustusi;
- 9) teatama Tehnilise Järelevalve Inspektsioonile esimesel võimalusel elektripaigaldise kasutamisel toimunud õnnetusest, millega kaasnes tervisekahjustus või muu raske tagajärg.

§ 14. Käidukorraldajale esitatavad nõuded

- (1) Käidukorraldajal peavad olema erialane ettevalmistus, teadmised elektripaigaldisest, selle ehitusest ja kasutamise ohutusnõuetest ning töökogemus ulatuses, mis tagab elektripaigaldise kasutamisel ohutuse.
- (2) Käidukorraldaja vastavus käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõuetele peab olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatud korras.
- (3) Käidukorraldaja võib olla selle elektripaigaldise elektritöö juht, mille käidukorraldajaks ta on määratud.

§ 15. Käidukorraldaja kohustused

- (1) Käidukorraldaja on kohustatud:
 - 1) koostama käidukava elektripaigaldise kohta, mille käidukorraldajana ta tegutseb, ja kontrollima selle järgimist;
 - 2) nõudma elektripaigaldise kasutamise või elektripaigaldises tehtava töö peatamist, kui on ilmnenud oht inimesele, varale või keskkonnale, kuni ohu möödumiseni või kõrvaldamiseni;
 - 3) olema kättesaadav ohutu käidu tagamiseks ja tehnilise kontrolli ning riiklike järelevalvetoimingute teostamisel;
 - 4) teatama Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile elektripaigaldise kasutamise nõuete rikkumistest, kui elektripaigaldise omanik ei kõrvalda ise rikkumist mõistliku aja jooksul.
- (2) Käidukorralduse nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

§ 16. Häired ja ohud ning elektripaigaldise elektritöö tegemisega kaasnevad kulud

- (1) Kui elektripaigaldis põhjustab häireid või ohtu teisele elektripaigaldisele või selle käidule või teise elektripaigaldise vahendusel kolmandale elektripaigaldisele, kusjuures nii häiriv kui ka häiritav elektripaigaldis vastab õigusaktides sätestatud nõuetele, peab hiljem valminud elektripaigaldise omanik tegema oma elektripaigaldises häirete ja ohu vältimiseks vajaliku elektritöö.
- (2) Kui häire või ohu kõrvaldamine on lihtsam ja odavam varem valminud elektripaigaldise tehnilist struktuuri muutes või täiendades ning seda on võimalik teha elektripaigaldise tööd oluliselt häirimata, peab varem valminud elektripaigaldise omanik tegema oma elektripaigaldises häirete ja ohu vältimiseks vajaliku elektritöö.
- (3) Kahest elektripaigaldisest või nende osadest peetakse hiljem valminuks seda, mis on elektrivõrguga liidetud hiljem.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul peab hiljem valminud elektripaigaldise omanik hüvitama varem valminud elektripaigaldise omanikule elektritööga tekkinud kulud. Kulude määramisel tuleb arvestada elektritöö tulemusena varem valminud paigaldise omanikule paigaldise toimevõime või käidukulude suuruse muutumisest tekkinud kasu või kahju.

5. peatükk ELEKTRITÖÖ

§ 17. Elektritöö ja lihtne elektritöö

- (1) Elektritöö käesoleva seaduse tähenduses on elektriseadme remontimine, ümberehitamine, kontrollimine, katsetamine ja hooldamine ning elektripaigaldise projekteerimine, kontrollimine, katsetamine, remontimine, hooldamine ja ehitamine, sealhulgas elektriseadme paigaldamine.
- (2) Lihtne elektritöö on elektritöö, mida võib teha iga isik. Selliseks tööks on järgmised tööd:
 - 1) tööd kuni 50-voldise vahelduvpingega või kuni 120-voldise alalispingega elektriseadmetega, mida toidetakse kaitseväikepingeallikast;
 - 2) tööd kuni 50-voldise vahelduvpingega või kuni 120-voldise alalispingega elektripaigaldise osades, mida toidetakse kaitseväikepingeallikast;
 - 3) toitevõrgust lahutatud kuni 250-voldise nimivahelduvpingega elektriseadmete hooldustööd, mis ei haara kõrgema kui 50-voldise vahelduvpingega ja 120-voldise alalispingega elektriahelaid.
- (3) Lihtsaks elektritööks peetakse ka järgmisi kuni 250-voldise nimivahelduvpingega elektriseadmes ja -paigaldises tehtavaid töid:
 - 1) hõõglampide, luminofoorlampide ja süüturite asendamine valgustile lubatud nimiaandmetega uute hõõglampide, luminofoorlampide ja süüturitega;
 - 2) igale isikule kasutamiseks lubatud, elektrikilbis asuvate lülitite, automaatkaitsmete ja kaitselülitite sisse- ja väljalülitamine;

- 3) rikkevoolukaitselüliti rakendumise kontrollimine, sisse- ja väljalülitamine;
- 4) eramu või korteri sulavkaitsmete vahetamine ettenähtuga samaväärse või väiksema nimivooluga kaitsmega;
- 5) valgusregulaatoris või muus elektriseadmes asuvate pisikaitsmete pingevabas olukorras vahetamine;
- 6) pinge kontrollimine indikaatoriga;
- 7) kaitsejuhita pistikühendusega valgusti paindjuhtmes paikneva rikkis vahelüliti asendamine pingevabas olukorras;
- 8) kaitsejuhita kohtkindla valgusti (näiteks laevalgusti) valgustiklemmidega ühendamine pingevabas olukorras;
- 9) kaitsejuhita pistikupesade ja lülitikaante (näiteks tapeetimise või värvimise ajaks) eemaldamine pingevabas olukorras;
- 10) elektrijuhtmete ja -seadmete demonteerimine pingevabas olukorras.

§ 18. Elektritööle esitatavad nõuded

(1) Elektritöö tegemisel tuleb tagada inimese, vara ja keskkonna ohutus, järgides selleks asjakohaseid ohutusnõudeid.

(2) Lihtsa elektritöö puhul ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõigetes 3–7 ja käesoleva seaduse §-des 19–21 sätestatud.

(3) Elektripaigaldis tuleb ehitada ja rekonstrueerida vastavalt nõuetekohase elektripaigaldise projektile. Esimese liigi ja sellise teise liigi mittetüüpse elektripaigaldise, mille peakaitsme nimivool ületab 250 amprit, projektile tuleb teha ekspertiis vastavalt ehitusseaduses ehitusprojekti ekspertiisile kehtestatud nõuetele.

(4) Käidu- ja elektritööd võib teha ainult isik, kellel on selleks tööks vajalikud mahus tehnilisi ja ohutusalasid teadmisi ning kogemusi. Pingealust käidu- ja elektritööd tegeva isiku elektriõhuteadlikkust ja kogemusi kontrollib elektritöö juht või käidukorraldaja. Elektritöö tegija elektriõhuteadlikkust võib kontrollida ka elektritööd tegeva personali sertifitseerimise organ.

(5) Elektritööd võib majandustegevusena teha majandustegevuse registris registreeritud elektritöö ettevõtja elektritöö juhi või käesoleva seaduse § 14 lõikes 3 nimetatud juhul käidukorraldaja pädevustunnistusel märgitud ulatuses.

(6) Ajutiselt võib Eestis elektritööd majandustegevusena teha ka mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis elektritööd õiguspäraselt tegev ettevõtja.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud ettevõtja peab Eestis elektritööd tehes järgima elektritööle kehtestatud ohutusnõudeid ja ta peab olema majandustegevuse registris registreeritud elektritöö ettevõtjana.

(8) Elektritöö nõuded [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .

§ 19. Elektritöö ettevõtjale esitatavad nõuded

(1) Elektritöö ettevõtja peab:

- 1) valdama piisavaid vahendeid ja dokumentatsiooni elektritöö tegemiseks;
- 2) tagama, et elektritööd teeksid selleks piisava elektri- ja elektriõhutusala ettevalmistusega isikud;
- 3) olema elektritöö juhiga või käesoleva seaduse § 14 lõikes 3 nimetatud juhul käidukorraldajaga lepingulises suhtes käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud kohustuste täitmiseks, välja arvatud, kui füüsilisest isikust elektritöö ettevõtja on ise elektritöö juht või käidukorraldaja;
- 4) dokumenteerima elektritöö tegemise ja konkreetsete elektritööde tegemiseks koostatud dokumentide olemasolu korral järgima nendes esitatud nõudeid;
- 5) tagama käesoleva seaduse §-s 21 loetletud kohustuste täitmise.

(2) Elektritöö ettevõtja peab pärast elektritöö tegemist veenduma mõõtmis- ja katsetustulemuste, visuaalkontrolli ning elektriseadme või -paigaldise dokumentatsiooni alusel, et elektriseade või -paigaldis või tehtud elektritöö vastab käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele, ning seda kirjalikult kinnitama.

(3) Kui elektritöö ettevõtja tuvastab, et elektriseade või -paigaldis ei vasta käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele, peab ta sellest teatama isikule, kellele elektriseade või -paigaldis pärast elektritöö tegemist üle antakse.

§ 20. Elektritöö juhile esitatavad nõuded

(1) Elektritöö juht on isik, kes tagab elektritöö nõuetekohasuse.

(2) Elektritöö juhil peavad olema erialane ettevalmistus, töökogemus elektritöö tegemisel ning teadmised elektriseadmetest või -paigaldistest, nende ehitusest ja kasutamise ohutusnõuetest ulatuses, mis tagab tema juhitavate elektritööde ohutu tegemise.

(3) Elektritöö juhi vastavus käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele peab olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatud korras.

§ 21. Elektritöö juhi kohustused

(1) Elektritöö juht on kohustatud tagama, et:

- 1) elektritöö tegemisel järgitaks õigusaktides sätestatud nõudeid;
- 2) elektritööd teeksid selleks piisava erialase ettevalmistusega isikud;
- 3) elektriseade või -paigaldis oleks pärast elektritöö tegemist kasutamiseks või edasise töö tegemiseks ohutu;
- 4) elektritöö käigus toimunud õnnetusest, millega kaasnes tervisekahjustus või muu raske tagajärg, teatatakse viivitamata Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

(2) Elektritöö juht peab olema kättesaadav ohutuse tagamiseks ja riiklike järelevalvetoimingute teostamisel.

6. peatükk TEHNILINE KONTROLL

§ 22. Tehniline kontroll

(1) Elektripaigaldise tehniline kontroll käesoleva seaduse tähenduses on menetlus, mille käigus:

- 1) hinnatakse visuaalkontrolli ja elektripaigaldise dokumentatsiooni, samuti labori mõõtmis- ja katsetustulemuste alusel elektripaigaldise ning selle käidu vastavust käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele;
- 2) tõendatakse nõuetekohasuse tunnistusega elektripaigaldise vastavust käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud mõõtmisi võib teha akrediteeritud või mõõteseaduse kohaselt erialaselt pädevaks hinnatud labor, mis on majandustegevuse registris mõõte- ja teimilaborina registreeritud.

§ 23. Tehnilise kontrolli teostaja pädevus

(1) Tehnilise kontrolli teostaja käesoleva seaduse tähenduses on A-, B- või C-tüüpi inspekteerimisasutuse kriteeriumidele vastav inspekteerimisasutus lähtuvalt Eesti standardist EVS-EN ISO/IEC 17020. Tehnilise kontrolli teostaja on ka majandustegevuse registris registreeritud elektritöö ettevõtja, kelle registreeringuandmetes on tehtud vastav märged.

(2) A-tüüpi inspekteerimisasutuse sõltumatus kriteeriumidele vastav tehnilise kontrolli teostaja võib tehnilist kontrolli teha kõigis elektripaigaldistes vastavalt akrediteerimisulatussele.

(3) B-tüüpi inspekteerimisasutuse sõltumatus kriteeriumidele vastav tehnilise kontrolli teostaja võib teha tehnilist kontrolli enda või ema- või tütarettevõtte valduses olevates elektripaigaldistes vastavalt akrediteerimisulatussele.

(4) C-tüüpi inspekteerimisasutuse sõltumatus kriteeriumidele vastav tehnilise kontrolli teostaja võib teha tehnilist kontrolli teise ja kolmanda liigi elektripaigaldistes vastavalt akrediteerimisulatussele. C-tüüpi inspekteerimisasutuse kriteeriumidele vastav tehnilise kontrolli teostaja ei või teha kasutuselevõtule eelnevat tehnilist kontrolli oma ettevõtte või emaettevõtte ehitatud, renoveeritud või remonditud elektripaigaldistes.

(5) Elektritöö ettevõtja võib teha korralist tehnilist kontrolli kolmanda liigi elektripaigaldistes.

§ 24. Tehnilise kontrolli teostajale esitatavad nõuded

(1) Tehnilist kontrolli võib teha majandustegevuse registris elektripaigaldise tehnilise kontrolli teostajana registreeritud ettevõtja. Korralist tehnilist kontrolli võib elektritöö ettevõtja teostada vastava märke olemasolu korral majandustegevuse registri registriandmetes.

(2) Tehnilise kontrolli teostaja peab:

- 1) olema vastavasisulisel õigussuhtes tehnilise kontrolli teostamiseks vajaliku ettevalmistuse, hariduse ja kogemusega isikuga, välja arvatud, kui füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev tehnilise kontrolli teostaja on ise pädev tehnilist kontrolli tegema;
- 2) valdama tehnilise kontrolli teostamise vahendeid;
- 3) olema sõltumatu, asjatundlik ja erapooletu ning tegutsema mittediskrimineerivalt;
- 4) teavitama elektripaigaldise omanikku ja Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni tehnilise kontrolli käigus tuvastatud elektripaigaldisega seotud ohtudest inimesele, varale või keskkonnale;
- 5) edastama andmed elektripaigaldise kasutuselevõtule eelneva tehnilise kontrolli ning esimese ja teise liigi elektripaigaldise korralise tehnilise kontrolli kohta Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile käesoleva seaduse §-st 27 tuleneva korra kohaselt;

6) tagama elektripaigaldise tehnilistest näitajatest olenemata tehnilise kontrolli teenuse osutamise ühtse hinnakirja alusel kogu Eesti Vabariigi territooriumil, kusjuures tehnilise kontrolli teenuse hind ei tohi oleneda kontrollitava elektripaigaldise asukohast;

7) olema esimese või teise liigi elektripaigaldise tehnilise kontrolli või kolmanda liigi elektripaigaldise kasutuselevõtule eelneva tehnilise kontrolli teostamiseks akrediteeritud.

(3) A- ja C-tüüpi inspekteerimisasutuse kriteeriumidele vastaval tehnilise kontrolli teostajal peab kogu tehnilise kontrolli teostajana tegutsemise aja jooksul olema kehtiv ja käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud tingimustele vastav vastutuskindlustus.

(4) Tehnilise kontrolli teostaja akrediteerijale kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse §-s 14¹ sätestatud.

§ 25. Tehnilist kontrolli teostav töötaja

(1) Tehnilist kontrolli teostav töötaja peab:

1) olema võrdluskontrolli käigus hinnatud sobivaks teostama tehnilise kontrolli toiminguid ja tal peab olema kontrollitava elektripaigaldise tehnilistele näitajatele vastav pädevustunnistus;

2) tunda elektripaigaldise ja selle tehnilise kontrolli kohta käivaid õigusakte, standardeid ja eeskirju ning tehnilise kontrolli aluseid ja tal peavad olema piisavad kogemused elektripaigaldise tehnilise kontrolli nõuetekohaseks teostamiseks;

3) osalema perioodilistes võrdluskontrollides ja tõendama elektripaigaldise tehnilise kontrolli nõuetekohase teostamise oskusi.

(2) Majandus- ja kommunikatsiooniminister võib kehtestada võrdluskontrolli korra.

§ 26. Tehnilise kontrolli teostamine

(1) Tehniline kontroll tuleb teostada igas elektripaigaldises enne selle kasutuselevõttu ning ettenähtud juhtudel ja sagedusel pärast kasutuselevõttu. Tehniline kontroll jaguneb kasutuselevõtule eelnevaks, korraliseks ja erakorraliseks tehniliseks kontrolliks.

(2) Erakorraline tehniline kontroll teostatakse, kui elektripaigaldise omanik, kasutaja või käidukorraldaja peab seda ohutuse tagamiseks vajalikuks või kui riikliku järelevalve teostaja seda nõuab.

(3) Erakorralise tehnilise kontrolli kulud kannab selle tellinud isik. Kui erakorralise tehnilise kontrolli tellijaks on käidukorraldaja, kannab kulud elektripaigaldise omanik. Kui elektripaigaldises tuvastatakse olulised puudused, katab tehnilise kontrolli kulud elektripaigaldise nõuetele vastavuse eest vastutav isik.

(4) Tehnilise kontrolli korra ja mahud ning korralise kontrolli juhud ja sageduse [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 27. Elektripaigaldise ja selle tehnilise kontrolli kohta andmete esitamine

(1) Tehnilise kontrolli teostaja esitab ühe nädala jooksul pärast elektripaigaldise kasutuselevõtule eelnevat tehnilist kontrolli andmed nõuetekohaseks tunnistanud elektripaigaldise ja selle tehnilise kontrolli kohta Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

(2) Tehnilise kontrolli teostaja esitab ühe kuu jooksul pärast esimese ja teise liigi elektripaigaldise korralist tehnilist kontrolli andmed kontrollitud elektripaigaldise ja selle tehnilise kontrolli kohta Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

(3) Elektripaigaldise ja selle tehnilise kontrolli kohta esitatavate andmete loetelu ja esitamise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

7. peatükk

PERSONALI SERTIFITSEERIMINE

§ 28. Personali sertifitseerimine

(1) Personali sertifitseerimine ehk isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine käesoleva seaduse tähenduses on menetlus, mille käigus personali sertifitseerimise asutus hindab ja tõendab kirjalikult pädevustunnistuse väljastamisega ja hilisema järelevalvega käidukorraldaja, elektritöö juhi või tehnilist kontrolli teostava töötaja vastavust nõuetele.

(2) Personali sertifitseerimisel antakse isikule pädevusklass töötamiseks käidukorraldajana, elektritöö juhina või tehnilist kontrolli teostava töötajana, lähtudes elektriseadme või -paigaldise nimipingest ja tööde keerukusest. Pädevusklassi andmisel arvestatakse isiku haridust, töökogemust ja elektriohutusalasaid teadmisi.

(3) Pädevusklassid ning personali sertifitseerimise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 29. Järelevalve sertifitseeritud isiku üle ja pädevustunnistuse kehtetuks tunnistamine

(1) Isik, kellele on väljastatud pädevustunnistus, peab alluma personali sertifitseerimise asutuse korraldatavale perioodilisele järelevalvele. Personali sertifitseerimise asutuse korraldatav järelevalve võib hõlmata isiku tööalase tegevuse kohta esitatud kaebuste läbivaatamist või erialastel täienduskoolitustel osalemise hindamist. Järelevalve teostamise nõuded ja isiku pädevuse hindamise kriteeriumid kehtestatakse käesoleva seaduse § 28 lõike 3 alusel.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel teostatava järelevalve käigus tuvastatakse isiku mittevastavus nõuetele, võib personali sertifitseerimise asutus, arvestades asjaolude kaalukust, pädevustunnistuse kehtetuks tunnistada või sellel märgitud pädevuse ulatust piirata.

(3) Pädevustunnistus tunnistatakse kehtetuks, kui:

- 1) isikut on kohustatud oma pädevust uuesti hinnata laskma ning ta ei ole seda teinud kolme kuu jooksul sellise kohustuse tekkimisest arvates;
- 2) pädevuse uuel hindamisel selgub isiku mittevastavus pädevustunnistuse saamise nõuetele;
- 3) isik ei täida pädevustunnistuse väljastanud isiku järelevalvenõudeid kolme kuu jooksul pädevustunnistuse kehtivuse peatamise hetkest arvates;
- 4) tuvastatakse, et pädevustunnistus saadi seoses pettuse, võltsingu või ebaõigete andmete esitamisega.

§ 30. Välisriigis omandatud pädevus

(1) Kui isik, kes soovib töötada käidukorraldajana, elektritöö juhina või tehnilist kontrolli teostava töötajana, on omandanud pädevuse välisriigis, ei kohaldata tema suhtes käesoleva seaduse §-de 28 ja 29 nõudeid.

(2) Välisriigis omandatud pädevuse vastavust käesoleva seaduse nõuetele hindab ja tõendab personali sertifitseerimise asutus välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide alusel, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(3) Välisriigis omandatud pädevuse tunnustamise eest riigilõivu ei tasuta. Välisriigis omandatud pädevuse tunnustamise eest tasutakse personali sertifitseerimise asutusele vastavalt viimase hinnakirjale.

(4) Välisriiki käesoleva paragrahvi tähenduses on välisriik välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse tähenduses.

§ 31. Personali sertifitseerimise asutus

(1) Personali sertifitseerimise asutus peab:

- 1) olema registreeritud majandustegevuse registris personali sertifitseerimise asutusena (isiku nõuetele vastavuse tõendajana);
- 2) olema vastavasisulisel õigussuhtel personali sertifitseerimiseks vajaliku erialase ettevalmistuse, väljaõppe ja kogemusega isikutega;
- 3) valdama personali sertifitseerimise vahendeid;
- 4) olema sõltumatu, asjatundlik, erapooletu ja tegutsema mittediskrimineerivalt;
- 5) olema personali sertifitseerimise asutusena akrediteeritud.

(2) Personali sertifitseerimise asutuse akrediteerijale kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse §-s 14¹ sätestatut.

(3) Personali sertifitseerimise ja välisriigis omandatud pädevuse tunnustamisega seonduva teenuse hinnad peavad olema kulupõhised, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad ning kujundatud selliselt, et nad kataksid nimetatud teenustega seotud põhjendatud kulutused ja tagaksid personali sertifitseerimise asutusele mõistliku kasumi.

8. peatükk ETTEVÕTJA REGISTREERIMINE

§ 32. Registreerimistaotlus

(1) Isik, kes soovib tegutseda elektritöö ettevõtjana, tehnilise kontrolli teostajana, mõõte- ja teimilaborina või personali sertifitseerimise asutusena (edaspidi *ettevõtja*), esitab registreerimistaotluse majandustegevuse registri registripidajale.

(2) Registreerimistaotluses peavad olema:

- 1) ettevõtja nimi, aadress ja muud kontaktandmed, registrikood või isikukood või viimase puudumisel sünniaeg;

- 2) tegevusala (elektritöö tegemine, tehnilise kontrolli teostamine, mõõte- ja teimilaborina tegutsemine või personali sertifitseerimine), millel soovitakse tegutseda;
- 3) elektritöö ettevõtjana tegutsemise soovi korral elektritöö juhi nimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg, pädevuse ulatus, kontaktandmed ning nõuetele vastavust tõendava dokumendi number, väljaandmise kuupäev, väljaandja nimi ja kontaktandmed;
- 4) tehnilise kontrolli teostajana tegutsemise soovi korral ka info, millistele inspekteerimisasutuse sõltumatuse kriteeriumidele isik vastab (A-, B- või C-tüüpi tehnilise kontrolli teostaja) ja andmed tehnilist kontrolli teostavate töötajate kohta;
- 5) kui elektritöö ettevõtja soovib teha kolmanda liigi elektripaigaldise korralist tehnilist kontrolli, siis märga korralise tehnilise kontrolli teenuse pakkumise kohta ning andmed tehnilist kontrolli teostavate töötajate kohta;
- 6) A- või C-tüüpi tehnilise kontrolli teostajana tegutsemise soovi korral vastutuskindlustuslepingu kehtivusaeg ja kindlustussumma ning kindlustust tõendava dokumendi väljastanud kindlustusandja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 7) mõõte- ja teimilaborina tegutsemise soovi korral andmed akrediteeringu või mõõteseaduse alusel hindamise kohta ning mõõtetöid tegevate töötajate kohta;
- 8) akrediteeringu olemasolu korral akrediteerimistunnistuse number, akrediteerimisulatus ja teave, kes on ettevõtja akrediteerinud;
- 9) registreerimistaotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja kontaktandmed.

(3) Elektritöö ettevõtjana tegutsemise soovi korral esitab isik täpsustatud andmed tegevusala kohta.

(4) Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist Eestisse ajutiselt elektritööd tegema asuv ettevõtja esitab majandustegevuse registris registreerimiseks taotluse. Registreerimistaotluses peavad olema:

- 1) ettevõtja nimi, kontaktandmed asukohariigis ja Eestis, registrikood või isikukood;
- 2) ajavahemik, mille jooksul elektritööd tehakse või kui elektritöö tegemine seondub konkreetse objektiga, siis selgitused ka objekti asukoha ja töö eeldatava lõpuaja kohta;
- 3) kui päritoluriigis on elektritöö tegemine reguleeritud ja elektritöö tegemise õiguse kohta väljastatakse ettevõtjale tegevusluba või on kehtestatud muu nõue (näiteks registreering), mille täitmine tagab tegevusõiguse saamise, siis päritoluriigis elektritöö tegemise õigust tõendava dokumendi väljaandja kinnitatud koopia sellest dokumendist;
- 4) kui päritoluriigis ei ole elektritöö tegemine reguleeritud, siis ka kinnitus, et ettevõtja on päritoluriigis elektritööd teinud vähemalt kaks aastat viimase kümne aasta jooksul;
- 5) registreerimistaotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja kontaktandmed.

§ 33. Registreerimismenetlus ja registriandmed

(1) Registreerimismenetlusele kohaldatakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatule avaldatakse majandustegevuse registris ettevõtja kohta käesoleva seaduse § 32 lõike 2 punktides 2–7 nimetatud andmed, käesoleva seaduse §-s 40 nimetatud ettekirjutuse olemasolu korral andmed ettekirjutuse kohta ja muud seadusega sätestatud andmed.

§ 34. Registreerimisest keeldumine

Registreerimisest keeldutakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud alustel või kui ettevõtja registreering on eelnenud 60 päeva jooksul käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud otsuse alusel kustutatud.

§ 35. Registreeringu kustutamine

(1) Registreering kustutatakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud alustel või käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud otsuse alusel kas selle otsuse vaidlustamise tähtaja möödumisel, kui otsust ei vaidlustatud, või kui otsus vaidlustati, siis vaidlustatud otsuse jõusse jätnud kohtuotsuse jõustumise päevast arvates.

(2) Registreeringu kustutamise korral peab tehnilise kontrolli teostaja ning isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja kogu oma tehnilise kontrolli või isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise alase dokumentatsiooni üle andma Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile ühe kuu jooksul registreeringu kustutamise päevast arvates.

§ 36. Vastutuskindlustus

Ettevõtjal, kes soovib tegutseda A- või C-tüüpi tehnilise kontrolli teostajana, ja isikul, kes soovib tegutseda teavitatud asutusena, peab olema vastutuskindlustus kindlustussumma ulatuses, mis:

- 1) tagab tehnilise kontrolli teostajana või teavitatud asutusena tegutsemisel kolmandale isikule tekkida võiva kogu kahju hüvitamise;
- 2) on vähemalt 500 000 krooni.

9. peatükk

RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 37. Riikliku järelevalve teostaja

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku järelevalvet Tehnilise Järelevalve Inspeksioon (edaspidi *inspeksioon*).

(2) Elektripaigaldise nõuetele vastavuse üle teostavad oma pädevuse piires järelevalvet ka Tööinspeksioon ja päästeseaduse alusel riiklikku tuleohutusjärelevalvet tegevad asutused.

§ 38. Inspeksiooni pädevus

(1) Inspeksiooni pädevusse kuulub:

- 1) järelevalve turule lastud elektriseadme nõuetele vastavuse üle (turujärelevalve);
- 2) järelevalve elektripaigaldise ehitamise, kasutusele võtmise ja kasutamise, elektripaigaldise käidu ning elektritöö tegemise vastavuse üle käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 3) järelevalve teavitatud asutuse ja ettevõtja suhtes käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete järgimise üle;
- 4) elektriseadme või -paigaldisega toimunud avarii või õnnetuse tekkepõhjuste väljaselgitamine;
- 5) elektriseadme turule laskmise keelamine ajaks, mis on vajalik selle nõuetele vastavuse kontrollimiseks, samuti nõude esitamine ohtlikuks osutunud ning nõuetele mittevastava elektriseadme turult eemaldamiseks ja elektriseadme või -paigaldise kasutamise peatamiseks;
- 6) ettekirjutuste ja otsuste tegemine;
- 7) registriandmete kontroll.

(2) Inspeksiooni peadirektor võib järelevalveküsimuste lahendamiseks moodustada ekspertide komisjone.

(3) Inspeksioonil on õigus nõuda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/108/EÜ, mis käsitleb liikmesriikide elektromagnetilise ühilduvuse alaste õigusaktide ühtlustamist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 89/336/EMÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 24–37), artikliga 4 järgmiste elektriseadmete või -paigaldiste kasutusele võtmist või kasutamist käsitlevate erimeetmete rakendamist:

- 1) meetmed, mille eesmärk on lahendada tekkinud või prognoositav elektromagnetilise ühilduvuse probleem;
- 2) ohutuse huvides võetavad meetmed, mille eesmärk on kaitsta üldkasutatavaid telekommunikatsioonivõrke või vastuvõtu- või saatejaamu, kui neid kasutatakse ohutuse huvides täpselt määratud olukordades.

(4) Kui riikliku järelevalve käigus tuvastatakse, et käidukorraldaja, elektritöö juht või tehnilist kontrolli teostav töötaja on rikkunud käidukorraldusele, elektritööle või tehnilisele kontrollile käesoleva seadusega kehtestatud nõudeid ja sellega põhjustanud inimesele, varale või keskkonnale ohu tekkimise, võib inspeksiooni peadirektor või viimase volitatud ametiisik sõltuvalt rikkumise raskusest ja lisaks muude käesolevast seadusest tulenevate sanktsioonide rakendamisele peatada käidukorraldaja, elektritöö juhi või tehnilist kontrolli teostava töötaja pädevustunnistuse kehtivuse kuni üheks aastaks. Pädevustunnistuse kehtivuse peatamise tähtaja lõppemisel tuleb selle kehtivuse taastamiseks teha uus pädevuseksam vastavalt käesoleva seaduse § 29 lõike 3 punktile 1.

§ 39. Riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku õigused ja kohustused

(1) Riiklikku järelevalvet teostaval ametiisikul on õigus:

- 1) kontrollida õigusaktide nõuete täitmist takistamatult ja ette teatamata;
- 2) siseneda järelevalve teostamise eesmärgil elektriseadme või -paigaldise valmistamis-, paigaldus-, kasutus-, remondi-, ehitus-, hooldus-, ladustamis- ja müügikohta, samuti teavitatud asutuse, tehnilise kontrolli teostaja ja personali sertifitseerimise asutuse ruumidesse nimetatud objektide valdajate teadmisel, andes valdajale või tema esindajale võimaluse viibida valdusse sisenemise juures. Valdaja teadmisseta ja juuresviibimise võimaluse andmiseta võib nimetatud objektidele siseneda üksnes siis, kui see on vajalik vahetu ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks;
- 3) saada elektriseadme või -paigaldise omanikult ja valdajalt, käidukorraldajalt, tootjalt, turule laskjalt, paigaldajalt, elektritöö ettevõtjalt, tehnilise kontrolli teostajalt, personali sertifitseerimise asutuselt ning teavitatud asutuselt järelevalve teostamiseks vajalikku teavet, tutvuda asjakohaste dokumentide või nende koopiatega ning saada nendest ära kirju;
- 4) teha ettekirjutusi.

(2) Inspeksiooni peadirektoril või tema volitatud ametiisikul on käesoleva seaduse alusel õigus inspeksiooni pädevusse kuuluvates küsimustes kohustada elektriseadme tootjat, elektriseadme turule laskjat või elektritöö ettevõtjat teatama avalikkusele tekkinud ohtudest või edastada selline teade tootja, turule laskja või elektritöö ettevõtja kulul.

(3) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik peab oma tööülesannete täitmisel esitama ametitõendi.

(4) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik peab tagama talle teatavaks saanud äri- ja tehnikateabe konfidentsiaalsuse, kui seadus ei näe ette selle avaldamist.

§ 40. Ettekirjutus

(1) Käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamiseks, sealhulgas nõuetele mittevastava elektriseadme või -paigaldise kasutamise, elektritöö tegemise, tehnilise kontrolli või personali sertifitseerimise peatamiseks, teeb riiklikku järelevalvet teostav ametiisik ettekirjutuse, milles:

- 1) juhib tähelepanu õigusrikkumisele ja esitab nõude selle lõpetamiseks;
- 2) esitab vajaduse korral nõude õigusrikkumisega seotud tegevuse osaliseks või täielikuks peatamiseks või
- 3) kohustab tegema tegevuse õiguspäraseks jätkamiseks ja õnnetuste vältimiseks vajalikke toiminguid.

(2) Ettekirjutuses märgitakse vähemalt:

- 1) ettekirjutuse tegemise aeg ja koht;
- 2) ettekirjutuse teinud ametiisiku ametinimetus, ees- ja perekonnanimi;
- 3) isik, kellele ettekirjutus on tehtud;
- 4) ettekirjutuse tegemise asjaolud;
- 5) õigusakti sätted, mida on rikkunud isik, kelle suhtes ettekirjutus on tehtud;
- 6) nõue õigusrikkumise lõpetamiseks või kohustuse täitmiseks;
- 7) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 8) märke ettekirjutuse vaidlustamise võimaluse, tähtaja ja korra kohta.

(3) Kui ettekirjutus tehti ettevõtjale, kes on registreeritud majandustegevuse registris, kannab inspeksiooni andmed ettekirjutuse kohta majandustegevuse registrisse vastavalt majandustegevuse registri seaduses sätestatule.

(4) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 30 000 krooni.

(5) Ettekirjutus tehakse isikule teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega kahe tööpäeva jooksul ettekirjutuse tegemise päevast arvates.

§ 41. Otsus

(1) Inspeksiooni peadirektoril või tema volitatud ametiisikul on õigus teha majandustegevuse registrisse kantud ettevõtja kohta majandustegevuse registrist kustutamise otsus järgmistel juhtudel:

- 1) ettekirjutuse korduva täitmata jätmise korral;
- 2) kui ettevõtja ei vasta sellel tegevusalal tegutsemise nõuetele.

(2) Otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise aeg ja koht;
- 2) otsuse sisu ja õiguslik alus;
- 3) märke otsuse vaidlustamise võimaluse, tähtaja ja korra kohta;
- 4) otsuse teinud ametiisiku ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus.

(3) Otsus tehakse isikule teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega kahe tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

§ 42. Ettekirjutuse ja toimingu vaidlustamine

(1) Inspeksiooni ametiisiku ettekirjutuse või toiminguga mittenõustumise korral on õigus esitada kirjalik vaie inspeksiooni peadirektorile kümne tööpäeva jooksul ettekirjutusest või toimingust teadaaamise päevast arvates.

(2) Vaie ei saa esitada inspeksiooni peadirektori haldusakti või toimingu peale.

(3) Vaide esitamine ei võta kohustust täita ettekirjutus.

(4) Inspeksiooni peadirektor vaatab vaide läbi ja teeb otsuse 14 tööpäeva jooksul vaide esitamise päevast arvates.

(5) Inspeksiooni peadirektori otsus tehakse vaide esitajale teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega kahe tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

§ 43. Nõuetele vastavuse kontrollimine

(1) Inspeksioonil on riikliku järelevalve käigus õigus:

- 1) võtta õiglase tasu eest elektriseadme tootjalt või elektriseadme turule laskjalt vajalik kogus turule lastavaid elektriseadmeid nende nõuetele vastavuse kontrollimiseks;
- 2) kontrollida elektriseadme või -paigaldise nõuetele vastavust;
- 3) tellida põhjendatud juhtudel elektriseadme või -paigaldise nõuetele vastavuse kontrollimiseks hindamisteenus.

(2) Nõuetele vastavuse kontrollimiseks tellitud hindamisteenuse kulud kannab inspeksioon.

(3) Kui tuvastatakse, et:

- 1) elektriseade ei vasta kehtestatud nõuetele, peab selle tootja või turule laskja tagastama inspeksioonile käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud tasu ja hüvitama nõuetele vastavuse kontrollimiseks tellitud hindamisteenuse dokumentaalselt tõendatud kulud;
- 2) elektripaigaldis ei vasta kehtestatud nõuetele, on Tehnilise Järelevalve Inspeksioonil õigus elektripaigaldise nõuetele vastavuse eest vastutavalt isikult nõuda elektripaigaldise nõuetele vastavuse kontrollimiseks tellitud hindamisteenuse dokumentaalselt tõendatud kulude hüvitamist.

10. peatükk **VASTUTUS**

§ 44. Elektriseadme ja -paigaldise turule laskmise nõuete rikkumine

(1) Elektriseadme või -paigaldise turule laskmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 45. Elektriseadme ja -paigaldise kasutusele võtmise ja kasutamise nõuete rikkumine

(1) Elektriseadme või -paigaldise kasutusele võtmise nõuete või kasutamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 46. Tegevus elektripaigaldise kaitsevõõndis elektripaigaldise omaniku loata

(1) Elektripaigaldise kaitsevõõndis elektripaigaldise omaniku loata tegevuse eest, mis põhjustas avarii, avariiõhtliku olukorra või ohustas või kahjustas elektripaigaldist, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 47. Elektritöö nõuete rikkumine

(1) Elektritöö tegemise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 48. Tehnilise kontrolli ja personali sertifitseerimise nõuete rikkumine

(1) Tehnilise kontrolli või personali sertifitseerimise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 49. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 44–48 sätestatud väärtegade menetlemisele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärtemenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 44–48 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tehnilise Järelevalve Inspeksioon.

11. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 50. Üleminekusätted

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist turule lastud elektriseade või -paigaldis peab olema ohutu ja vastama vähemalt selle ehitamise või kasutusele võtmise ajal kehtinud nõuetele.

(2) Kui võrguettevõtjal ei ole tehnilistel põhjustel võimalik tutvuda Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni juures asuva andmekogu andmetega vastavalt käesoleva seaduse § 11 lõikele 3, siis võib ta elektripaigaldise kasutusele võtmiseks pingestada käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 nimetatud andmetega teatise ja tehnilise kontrolli teostaja väljastatud nõuetekohasuse tunnistuse alusel.

(3) Kuni 2009. aasta 20. juulini võib turule lasta või kasutusele võtta ka nõukogu direktiivi 89/336/EMÜ elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 139, 23.05.1989, lk 19–26) nõuetele vastavaid elektriseadmeid ja -paigaldisi.

(4) Ettevõtjad, kes on registreeritud majandustegevuse registris elektritöö ettevõtjana või elektripaigaldise tehnilist kontrolli teostava ettevõtjana, viivad oma registriandmed käesoleva seaduse nõuetega kooskõlla aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(5) Käesoleva seaduse §-st 25 tulenevat kohustust osaleda võrdluskontrollides rakendatakse alates 2008. aasta 20. juunist.

§ 51. Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse muutmine

Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse (RT I 2000, 29, 168; 2004, 45, 316) § 6 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Pädev organ võib olla asjaomane valitsusasutus, valitsusasutuse hallatav riigiasutus, muu avalik-õiguslikke ülesandeid täitev asutus, töötajate, tööandjate, kutse- või erialaühendus, Akadeemilise Tunnustamise Infokeskuste Koostöövõrgu Eesti Keskus (edaspidi *Keskus*) või muu isik või asutus, kellele pädeva organi ülesannete täitmine on seadusega või halduslepinguga ülesandeks tehtud. Vabariigi Valitsusel on õigus määrata pädevaid organeid. Vabariigi Valitsus kehtestab pädevate organite ühtse töökorra ja finantseerimise alused.»

§ 52. Mõõteseaduse muutmine

Mõõteseaduse (RT I 2004, 18, 132; 2006, 21, 161) § 10 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) mitteautomaatkaalu EÜ vastavusdeklaratsiooni esitamine, EÜ esmataatlus või EÜ üksiktoote taatlus, mille läbib uus või uuendatud mitteautomaatkaal. EÜ esmataatlust ja EÜ üksiktoote taatlust teeb pädev asutus, millest on teavitatud Euroopa Komisjoni ja EL-i liikmesriike;».

§ 53. Elektroonilise side seaduse muutmine

Elektroonilise side seaduses (RT I 2004, 87, 593; 2007, 3, 12) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses: « 4¹) **elektromagnetiline ühilduvus** on aparatuuri võime toimida rahuldavalt elektromagnetilises keskkonnas, tekitamata elektromagnetilisi häireid teisele selles keskkonnas asuvale seadmele;»;

2) paragrahvi 123 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (1) Aparatuur peab vastama järgmistele nõuetele:

1) aparatuuri kasutamine peab olema ohutu ega tohi kahjustada selle kasutajate ja kolmandate isikute elu, tervist ja vara;

2) aparatuur tuleb kavandada, projekteerida ja toota nii, et oleks tagatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuete täitmine.»

§ 54. Metsaseaduse muutmine

Metsaseaduse (RT I 2006, 30, 232) § 32 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) ehitusseaduse või maaparandusseaduse kohase ehitusprojekti või elektriohutusseaduse kohase elektripaigaldise käidukava alusel, kui detailplaneeringu kohustus puudub;».

§ 55. Elektriohutusseaduse kehtetuks tunnistamine

Elektriohutusseadus (RT I 2002, 49, 310; 2004, 75, 520) tunnistatakse kehtetuks.

§ 56. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 20. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 52 jõustub Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/108/EÜ, mis käsitleb elektromagnetilise ühilduvuse alaste liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 89/336/EMÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 24–37);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/95/EÜ teatavates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 374, 27.12.2006, lk 10–19).

Riigikogu esimees Toomas VAREK